

- Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 5. С. 109-122.
2. Шовкун-Заблоцька Л.В. Формування ефективного механізму інноваційного менеджменту на підприємствах. Збірник наукових праць «Наукові записки». №36 (3). 2024. С.281-289.
 3. Яременко О.І., Страхніцький Я.О, Зубар І.В., Намазова Ю.І. Менеджмент підприємств критичної інфраструктури в умовах сучасних безпекових викликів: Монографія – Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2025. – 236 с.
 4. Alharbi, I. , Jamil, R. , Mahmood, N. and Shaharoun, A. (2019) Organizational Innovation: A Review Paper. Open Journal of Business and Management, 7, 1196-1206.
 5. Terry, O. (2020) Disruption Innovation and Theory. Journal of Service Science and Management, 13, 449-458.

УДК

Зубар Іван

Кандидат економічних наук, старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Ревенко Олександр

Здобувач вищої освіти

Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ОСВІТА ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ТРЕНДИ.

Ключові слова: публічні службовці, проблеми, тренди.

Освіта публічних службовців є стратегічним інструментом розвитку ефективної державної служби та забезпечення високої якості управлінських рішень. У сучасних умовах швидких соціально-економічних змін, глобалізації та цифровізації суспільства постає необхідність оновлення системи підготовки державних кадрів. Виклики сучасності включають не лише високі вимоги до професійних знань та управлінських компетенцій, а й розвиток м'яких навичок, критичного мислення, здатності до адаптації та ефективної комунікації.

Ці вимоги створюють необхідність інтеграції інноваційних технологій, дистанційних платформ навчання та інтерактивних методик у систему освіти публічних службовців. У тезах розглянуто ключові проблеми, що стримують ефективну підготовку державних кадрів, а також визначено сучасні тенденції та перспективи розвитку системи навчання, що спрямовані на формування компетентних, гнучких та адаптивних спеціалістів державної служби.

Метою дослідження є комплексний аналіз сучасної системи освіти публічних службовців, визначення основних проблем і викликів, що стримують розвиток професійної підготовки державних кадрів, а також виявлення сучасних трендів та перспективних напрямів вдосконалення освітніх програм. Зокрема, дослідження спрямоване на:

1. Виявлення ключових факторів, що впливають на ефективність освіти публічних службовців у сучасних соціально-економічних та технологічних умовах.
2. Аналіз відповідності навчальних програм державної служби вимогам практичної діяльності, професійних стандартів та компетентнісного підходу.
3. Дослідження застосування інноваційних методів навчання, цифрових технологій, інтерактивних та дистанційних платформ у процесі підготовки державних службовців.
4. Формулювання рекомендацій щодо підвищення ефективності освітніх програм, розвитку компетентностей, soft skills та постійної професійної освіти державних службовців.

5. Сприяння формуванню моделі сучасного освітнього процесу, орієнтованого на розвиток адаптивних, висококваліфікованих та здатних до інновацій публічних службовців, здатних ефективно реагувати на виклики сучасного державного управління.

Основний текст

Освіта публічних службовців є невід'ємною складовою ефективного функціонування державної служби та забезпечення високого рівня якості державних послуг. У сучасних умовах швидких соціально-економічних змін, цифровізації та глобалізації виникає потреба у постійному оновленні знань та навичок державних службовців. Вони повинні володіти не лише глибокими теоретичними знаннями в галузі права, економіки та управління, а й практичними навичками стратегічного планування, управління ризиками, комунікації та прийняття рішень у складних умовах.

Однією з ключових проблем системи освіти публічних службовців є **невідповідність навчальних програм актуальним потребам державної служби**. Більшість освітніх курсів орієнтовані на класичну теоретичну підготовку, що не забезпечує розвиток практичних управлінських компетенцій. В умовах сучасного державного управління працівники органів влади повинні швидко адаптуватися до змін, приймати ефективні управлінські рішення та застосовувати аналітичні інструменти для оцінки соціально-економічних процесів.

Ще однією проблемою є **обмежене використання цифрових технологій та інтерактивних методик навчання**. Хоча сучасні навчальні платформи та онлайн-курси (МООС) вже активно впроваджуються в освіту в окремих країнах, у багатьох навчальних закладах та державних навчальних центрах вони використовуються не повною мірою. Це призводить до того, що процес підготовки державних службовців часто залишається статичним і не відповідає вимогам цифрової трансформації державної служби.

Особливу увагу слід приділяти **розвитку м'яких навичок (soft skills)**, включаючи комунікацію, лідерство, критичне мислення, ефективну командну

роботу та здатність до стратегічного планування. Ці навички є ключовими для прийняття обґрунтованих рішень у складних і швидкозмінних умовах, а їх недостатній розвиток знижує загальну ефективність державного управління.

Сучасні тенденції розвитку освіти публічних службовців орієнтовані на:

- **Компетентнісний підхід**, що забезпечує формування конкретних навичок, необхідних для виконання службових обов'язків;
- **Інтерактивні методики навчання**, такі як кейс-стаді, рольові ігри та симуляційні тренінги, які дозволяють відпрацьовувати практичні ситуації та розвивати управлінські компетенції;
- **Дистанційне та змішане навчання**, що забезпечує гнучкість та доступність освітніх програм для працівників різних рівнів;
- **Індивідуалізацію програм**, адаптованих до конкретних посад та функцій у державних органах;
- **Постійне підвищення кваліфікації**, що формує культуру безперервного професійного розвитку.

Таким чином, сучасна система освіти публічних службовців повинна поєднувати **теоретичну підготовку, практичні навички та цифрові технології**, що дозволить підвищити ефективність діяльності державних органів та забезпечити здатність державних службовців до інноваційного управління.

Результати дослідження

1. Проблеми сучасної освіти публічних службовців:

- Невідповідність навчальних програм актуальним потребам державної служби.
- Недостатнє використання цифрових технологій та інтерактивних методик навчання.
- Обмежений розвиток м'яких навичок (soft skills), критичного мислення, комунікацій та управлінських компетенцій.
- Низька мотивація до постійного професійного розвитку та підвищення кваліфікації.

2. Сучасні тенденції та інноваційні підходи:

- Використання дистанційного та змішаного навчання, онлайн-платформ та MOOC.
- Акцент на компетентнісний підхід до підготовки кадрів: розвиток практичних навичок, необхідних для ефективної роботи у державному секторі.
- Застосування інтерактивних методик навчання: кейс-стаді, рольові ігри, симуляційні тренінги.
- Розвиток постійної освіти та підвищення кваліфікації протягом усієї професійної кар'єри.
- Індивідуалізація освітніх програм з урахуванням специфіки різних посад і рівнів державної служби.

3. Приклади ефективних практик:

- Програми менторства та наставництва для молодих державних службовців.
- Використання цифрових симуляторів для відпрацювання управлінських рішень у реальних умовах.
- Співпраця державних органів та академічних установ для оновлення навчальних програм і впровадження новітніх освітніх технологій.

Висновки

Сучасна освіта публічних службовців потребує системних змін, спрямованих на інтеграцію теоретичних знань із практичними навичками та розвиток компетентностей, необхідних для ефективної державної служби.

Ключові напрямки вдосконалення:

1. Впровадження компетентнісного підходу, інтерактивних методик та цифрових технологій у навчальний процес.
2. Розвиток soft skills, комунікаційних та управлінських компетенцій.
3. Підтримка постійного підвищення кваліфікації та формування культури безперервного навчання.

4. Створення адаптивних та індивідуалізованих програм підготовки кадрів різного рівня державної служби.
5. Формування ефективної моделі освіти, яка поєднує практичний досвід із сучасними науковими знаннями, що дозволить державним службовцям ефективно реагувати на виклики сучасного суспільства та сприяти сталому розвитку державних інститутів.

Список використаних джерел

1. Бондаренко І. В. Публічна служба та управління: сучасні підходи. Київ: КНУ, 2021. 256 с.
2. Ковальчук О. М. Інноваційні методи підготовки державних службовців. Харків: ХДУ, 2020. 198 с.
3. OECD. Public Governance and Territorial Development Directorate. Public Service Education and Training: Trends and Challenges. Paris: OECD, 2022. 112 p.
4. Державна служба України. Стратегія розвитку публічної служби на 2021–2025 роки. Київ: ДСУ, 2021. 48 с.
5. Сидоренко Л. І. Цифровізація освіти у державному управлінні. Львів: ЛНУ, 2022. 174 с.
6. Головенко Т. П., Мельник В. О. Компетентнісний підхід у підготовці публічних службовців. *Вісник державного управління*. 2020. № 3. С. 45–56.
7. Кузьменко О. С. Сучасні тенденції дистанційного навчання в державній службі. *Журнал освіти та науки*. 2021. Т. 18, № 4. С. 112–125.
8. Розенко В. М. М'які навички у підготовці державних службовців: проблеми та перспективи. Київ: НІСД, 2021. 132 с.